

Grün Irén És Lusztig Mária

A jobb oldali nő anyuka, lehetett huszonvalahány éves. A bal oldali nőt úgy hívtuk, hogy 'kicsi Marika néni'. Lusztig Mária volt az igazi neve. Unokatestvérek voltak, Lusztig Mária idősebb volt az édesanyámnál úgy 5-6 évvel, és ott volt férjnél Kolozsváron. Volt egy lánya. A 'kicsi Marika néni' családját nem deportálták, mert elbújtak a zsidókórház pincéjében Kolozsváron. A második világháború előtt Lusztigéknak volt egy üzletük a Széchenyi téren. Én 7-8 évesen jártam ott. Az 1950-es években kimentek Izraelbe. Ezt a képet a 'kicsi Marika néni' unokája adta. Az édesanyám

1918-ban érettségizett [lásd: érettségizettek aránya 1920 körül], és járt két évet az orvosi egyetemen Kolozsváron. 1920 után, a román periódusban már antiszemita is voltak az egyetemeken, úgyhogy egy nap elkergették a zsidókat az egyetemről. Többé nem ment anyám, nem folytatta, habár a többiek aztán visszamentek. Édesanyám háziasszony volt, akkor nem volt divat, hogy dolgozzanak a nők. Otthon kóser konyhánk volt. Édesanyám nagyon készült a szombatra, mert pénteken meg kellett főzni mindent [lásd: étkezési törvények]. Az édesanyám nem hordott parókát, rövid haja volt. Tudott héberül, de én úgy emlékszem, hogy mikor az ünnepekre ment a templomba, Mirjam volt nála. [A Mirjam nők számára készült magyar nyelvű imakönyv, amelyet Kiss Arnold budai főrabbi állított össze. Először 1908-ban jelent meg. -- A szerk.] Nagyon szép imakönyv volt, csontfedeles. Egy olyan imakönyv az, ami nem héberül van írva, hanem magyarul. A héber imák le vannak fordítva magyarra. Édesanyám azért tudott olvasni a héber imakönyvből is. Volt egy nőegylet Szászrégenben, azt hiszem, hogy WIZO volt a neve. Nem tudom, hogy édesanyám alapította-e, de ő volt az elnöke. Ez a női egylet többek között foglalkozott a szegényekkel. Például voltak pénzgyűjtések, hogyha valaki nagyon szegény ember volt, és nem volt hozomány, tudja férjhez adni a leányát, vagy hogyha valakinek a gyereke iskolába ment, és nagyon jó tanuló volt, de nem volt lehetősége a szülőknek, hogy tartsák az iskolában, vagy vegyenek neki iskolai felszereléseket. Szóval minden, ami egyszer emberi segítség lehet egy gyengébb sorsúnak, azt ez a női egylet rendezte.